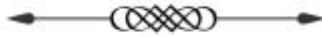

MOET VROUE STILBLY IN DIE BYEENKOMS?

(Paulus se sogenaamde 'swyggebod', 1 Korintiërs 14:34-35 en 1 Timoteus 2:11-12)

1 Kor. 14:34 Julle vroue moet in die gemeentes swyg; want dit is hulle nie toegelaat om te spreek nie, maar om onderdanig te wees, soos die wet ook sê.

1 Kor. 14:35 Maar as hulle iets wil leer, laat hulle tuis hul eie mans vra, want dit is lelik vir vroue om in die gemeente te spreek.

1 Tim. 2:11 Die vrou moet haar in stilte laat leer in alle onderdanigheid.

1 Tim. 2:12 Ek laat die vrou egter nie toe om onderrig te gee of oor die man te heers nie, maar sy moet haar stil hou.

INLEIDING

Die kerkwêreld het die afgelope paar dekades intensief gefokus op bepaalde vraagstukke. Hierdie vraagstukke het nie soseer voortgespruit uit primêre Bybelstudie en hernude besinning oor die oorspronklike betekenis van Skrifgedeeltes as gevolg daarvan nie. Nee, dit was eerder die resultaat van neo-liberale samelewingse afkomstig van klein minderheidsgroepe wat voorheen as onaanvaarbaar beskou was en gedryf deur sogenaamde postmoderne denkers binne die kerk.

Een van hierdie vraagstukke was die plek van vroue in die bediening.

Die Afrikaanse Gereformeerde kerkomgewing het nie daaraan ontkom nie en sinode op sinode het daarmee geworstel. Dit gaan steeds so voort. Terwyl van hierdie denominasies mettertyd daartoe oorgegaan het om eers vroue as ouderlinge te aanvaar en later selfs vrouepredikante te legitimeer, het 'n ander telkens vasgeskop met Paulus se sogenaamde swyggebod, soos hierbo uit 1 Korintiërs 14 en 1 Timoteus 2 as belangrike motivering.

Die postmoderne denkers beskou die Skrif se gesag nie as gevestig en bindend nie. Omdat die Nederduits-Gereformeerde Kerk van SA byvoorbeeld reeds daar verbybeweeg en vrouepredikante gelegitimeer het, verklaar die postmoderne groepering dat die denominasie die swyggebod dus inderdaad in beginsel herroep het. Hulle gebruik dié gebeurtenis dan om byvoorbeeld daarop aan te dring dat die anti-homoseksuele tekste in die Bybel eweneens ongeldig verklaar kan word in die lig van samelewingsrealiteite van vandag – in die proses word ook op die toepassing van sogenaamde wetenskaplike verklarings aangedring (2016; Janse van Rensburgⁱ).

In hul verslag aan die NG Kerk se Algemene Sinode van 2015 dring die Algemene Taakspan Leer en Aktuele Sake (ATLAS) daarop aan dat ruimte gelaat moet word ten opsigte van 'n verskeidenheid van perspektiewe binne die NG Kerk.ⁱⁱ Hoewel die Taakspan aandui dat die Skrif getuigenis is aangaande God onder leiding van die Gees van God, verwater hulle dit in die daaropvolgende sin wat die Bybel beskryf as 'n **afgeleide en sekondêre gesag** in verhouding tot die enigste ware en finale gesag, naamlik van die Lewende Drie-enige God self.ⁱⁱⁱ In isolasie beskou klink so 'n redenasie natuurlik goed, maar dit ontbreek ongelukkig aan enige geloofwaardige

getuienis van hoe so 'n finale gesag van God af ontvang word (des te meer gegewe hul voortdurende aandrang op 'wetenskaplikheid').

Bespreking en beredenering van die swyggebod wentel dikwels rondom die situasie dat mans en vroue in die Joodse sinagoges in afsonderlike areas gesit het, met vroue soms selfs op 'n galery. Met dié gebod sou dan voorkom wil word dat daar oor en weer geskreeu word. Paulus se direk voorafgaande sin (1Kor. 14:33) verklaar immers dat God nie 'n God van wanorde is nie, maar van vrede, soos in al die gemeentes van die heiliges. Ander argumenteer weer op grond van kulturele omstandighede van daardie tyd en die ondergeskikte plek van vroue teenoor mans. In die proses (albei benaderings) word inhoud en betekenis in die Skrif ingelees wat die spesifieke standpunt of verwagting ondersteun. Daar is selfs diegene wat argumenteer dat Paulus nie hierdie twee verse geskryf het nie

Myns insiens is daar net een benadering wat die waarheid in hierdie geval kan uitlig en dit is om ter aanvang 'n akkurate bepaling te maak van wat Paulus in die betrokke Skrifgedeelte neergepen het. In die proses is 'n paar eenvoudige en basiese beginsels van belang, te wete die volledige inhoudkonteks van Paulus se brief, asook woordbetekenisse binne daardie tydkonteks. Die leser mag dalk op hierdie punt reeds voel dat 'n wye reeks Bybelvertalings almal bevestig dat Paulus verklaar vroue moet in die byeenkomste stilbly en dat hulle nie mans mag leer nie. My vraag daarop is: Is dit werklik so? Kom ons kyk.

DIE GROTER GEHEELKONTEKS VAN 1 KORINTIËRS 14:34-35

As vertrekpunt is dit nodig om te besef dat hierdie Skrifgedeelte deel vorm van 'n groter gedeelte in Paulus se brief wat spesifiek handel oor die gawes van die Heilige Gees. Die brief is uit Efese geskryf in antwoord op 'n brief wat deur 'n groep in Korinte opgestel is en oënskynlik deur Stéfanas, Fortunátus en Archáikus na hom toe gebring is (16:17).

- Die eerste ses hoofstukke bevat Paulus se reaksie op inligting wat die huisgenote van Chloë aan hom gelewer en wat onder meer gegaan het oor misverstande wat uit 'n vorige brief van Paulus (5:9) gespruit het.
- Daarna volg die gedeeltes wat ons ken as hoofstukke 7-16 in antwoord op vrae wat die gemeente dan self gerig het.^{iv} Hiervan is die fokus in hoofstukke 12-14 spesifiek gerig op die kwessie van geestelike gawes.

Die oorspronklike geskrifte van die Bybel is nie in hoofstukke en met versnommers geskryf nie.

'n Mens moet altyd voor oë hou dat die Bybelse geskrifte nie in die vorm van hoofstukke en verse geskryf was nie. Dit is onderskeidelik eers in die dertiende en sestiende eeue bygevoeg. Moenie dat hierdie kunsmatige byvoegings u mislei nie. Paulus se briewe moet, soos al die boeke van die Bybel as 'n geheeldokument bestudeer word. In ons boekie, *Sny Die Woord Reguit*, het ek en my vrou, Martie, verduidelik dat leemtes in Bybelvertalings soms verwarrend en misleidend kan wees en die onderwerp wat ek in hierdie artikel aanspreek is 'n goeie voorbeeld daarvan, soos u aanstons sal sien. (U kan die boekie gratis van ons webwerf aflaai: www.hoseaconnection.org).

AFSONDERLIKE AREAS VIR MANS EN VROUE?

Wat hierdie aspek aanbetref, hoef ons maar net die algemene stand van byeenkomste in daardie tyd

te beskou. Ons lees oral in die Nuwe Testamentiese geskrifte dat die gelowiges primêr in woonhuise byeengekom het. Volgens die kerkgeskiedenis het die gebruik van spesifiek daargestelde geboue vir dié doel eers sowat twee of drie eeue later begin plaasvind.^v Daar was in die woonhuise duidelik nie afsonderlike areas vir mans en vroue ingerig soos wat in sinagoges aangetref is nie.

Nêrens in die Nuwe Testament is daar enige aanduiding dat Jesus of Sy dissipels mans en vroue van mekaar geskei het in samekomste nie. Intendeel, in Handeling 1:14 word byvoorbeeld verklaar dat “*Hulle almal het eendragtig volhard in gebed en smeking, saam met ’n aantal vroue en Maria, die moeder van Jesus, en met sy broers.*” Dit het in die bo-vertrek plaasgevind waar Jesus se oorblywende elf dissipels byeengekom het nadat Hy in hul teenwoordigheid in die hemel opgeneem is (Hand. 1:6-11).

- **Dit is duidelik dat afsonderlike areas vir mans en vroue nie ’n geloofwaardige argument uitmaak nie.**

WOU PAULUS DAT VROUE STILBLY?

Uit 1 Korintiërs 14:26 as een voorbeeld sien ’n mens dat die byeenkomste persoonlik en informeel was. Dit maak ook duidelik dat die byeenkomste op algemene deelname geskoei was:

1 Kor. 14:26 Hoe staan die saak dan, broeders? Wanneer julle saamkom, dan het elkeen van julle ’n psalm of ’n lering of ’n taal of ’n openbaring of ’n uitlegging—laat alles tot stigting geskied.

Maar dui die woord ‘broeders’ hier en elders in die brief dan nie juis net mans aan nie? My eerste reaksie was dat die hele samestelling daarmee die opstellers en ondertekenaars van die brief aan Paulus aandui. Die brief is egter gerig “*aan die gemeente van God wat in Korinthe is, aan die geheiligdes in Christus Jesus, die geroepe heiliges, saam met almal wat die Naam van onse Here Jesus Christus in elke plek aanroep (...)*” (1 Kor. 1:2). Dieper woordstudie het aan die lig gebring dat die betrokke woord, *adelphós*, ook in verskeie betekenisvorme gebruik is, waaronder ‘n spesiale liefdesgemeenskapgedagte. Daar is ook op dié wyse na die lede van ‘n Christengemeenskap as ‘broeders’ verwys.^{vi} Hier sien ons weer hoe arm ons moderne vertalings dikwels is om die ware betekenis van woorde, stellings en standpunte in die Bybel aan ons oor te dra. Paulus se gebruik van die woord *adelphós* wat as ‘broeders’ vertaal is was inderdaad ‘n aanspreek van die hele gemeenskap van gelowiges in Korinte.

Met die woord *adelphós*, vertaal as ‘broeders’ is na die hele Christengemeenskap (of dan gemeente) in Korinte verwys.

In hoofstuk 11:5 verwys Paulus spesifiek na vroue wat bid of profeteer – en dus aktief betrokke is in die byeenkomste. Sy beredenering deur hoofstukke 11-14 weerspieël deurentyd ’n gees van inklusiwiteit in beoefening van die geestelike gawes en eenheid onder mekaar. Lees dit gerus sorgvuldig en let veral op sy herhaalde aanwending van die gedagte van ‘almal’ in 12:29-30. Nadat hy dan die beroep op hulle doen om hulle vir die beste gawes te beywer, gaan hy daartoe oor om nog ’n uitnemender weg (of dan gawe) aan hulle te beskryf, die weg van die liefde. Hierdie beskrywing ken ons as hoofstuk 13.

Met hoofstuk 14 vind ons Paulus in beredenering van die uitnemendheid van die gawe van profesie bo dié van die tale, maar hy doen deurentyd ’n beroep dat hulle moet probeer uitmunt tot stigting

van die gemeente. In 14:26 dui hy dan aan dat **elkeen** 'n bydrae het wanneer die gemeente bymekaar kom. Ook hierin vra hy dat alles tot stigting geskied. Daar is geen aanduiding van 'n beginsel vir vroue om te moet swyg nie.

WEERSPREEK 14:34-35 DAN NIE DIE RES NIE?

Hou nogmaals voor oë dat Paulus besig is om te reageer op die inhoud van die gemeente se brief aan hom. Die oomblik dat mens dit buite rekening laat, maak jy jou oop vir wanvoorstellings. Vir die sleutel tot die verstaan van hierdie gedeelte moet ons ook vers 36 bybring. Ter wille van die eenheidsbegrip gee ek al drie saam:

1 Kor. 14:34 Julle vroue moet in die gemeentes swyg; want dit is hulle nie toegelaat om te spreek nie, maar om onderdanig te wees, soos die wet ook sê.

1 Kor. 14:35 Maar as hulle iets wil leer, laat hulle tuis hul eie mans vra, want dit is lelik vir vroue om in die gemeente te spreek.

1 Kor. 14:36 Of het die woord van God van julle uitgegaan, of het dit tot julle alleen gekom?

So beskou (en u kan maar nog verse bylees) glo ek elkeen sal moet erken iets maak nie sin nie.

- Daar is geen aansluiting of oorgang tussen verse 35 en 36 nie.
- Kyk gerus, 'n mens kan dieselfde van 36 en 37 sê.
- Dit kom dus op die oog af voor of verse 34, 35 en selfs 36 irrelevant is by die saak en dat vers 37 direk aansluiting vind by vers 33.

Sommige teoloë soos Gordon Fee het op grond van hierdie oënskynlike onduidelikheid die gevolgtrekking gemaak dat Paulus nie verse 34 en 35 geskryf het nie, maar dat dit bygevoeg is deur iemand wat die brief gekopieer het.^{vii} Hierdie argument maak egter ook geen sin nie, omdat dit nie opheldering bydra nie. Selfs die weglating daarvan sal nie opheldering bring nie, want vers 36 sal dan steeds soos 'n laslappie daar pryk. Die meeste hedendaagse vertalings verdiep die leemte eerder as om die korrekte betekenis na vore te bring. Ek lig dit aanstons meer toe.

Die klein, eerste woordjie van vers 36 is 'n belangrike sleutel vir korrekte uitleg – dit word in talle vertalings bloot uitgelaat.

Paulus begin sy sin (vers 36) met die woordjie ἡ. Soos talle Griekse woorde het hierdie woordjie ook veelvuldige betekenisse wat vereis dat daar baie noukeurig op die spesifieke konteks waarin dit voorkom gelet moet word. Boonop impliseer verskillende aksenttekens daarop ook verskillende betekenisse. Een van die verklarings wat die omvangryke Liddell-Scott-Jones se Grieks-Engelse leksikon van 1843 daarvoor gee is dié van 'n **uitroep wat afkeur uitspreek**.^{viii} Nordgren verwys ook na laasgenoemde bron, maar vul dit aan deur beskrywing as 'n **uitroep van verbasing**, asook 'n **onderdrukte uitroep** op grond van dié gebruike daarvan in werke van Euripides en Aristophanes.^{ix} Laasgenoemdes was Griekse dramaturge uit die vyfde eeu van wie aansienlike werke behoue gebly het en waarmee lig op bepaalde woordbetekenisse gewerp word.

Met hierdie verklarings ter hand kon ek weer na die 26 weergawes van die Nuwe Testament op my e-Swordprogram kyk, aangevul met die New Jerusalem Bible en die Nederlandse vertaling van

1899 uit die boekrak. Dit was interessant om te beseef dat die ou King Jamesweergawe (van 1611) 1 Korintiërs 14:36 soos volg aanbied, wat klop met die voorgaande betekenisbeskrywings:

1 Co 14:36 What? came the word of God out from you? or came it unto you only?

Let op die aanvangsuitroep, ‘What?’ Die vroeëre Geneva Bible (1560) se bewoording bevat nie die uitdrukking “What?” in die teks self nie, maar wel in die omvangryke kantnotas wat teen 1599 voltooi is. Daarin word dit as ’n skerp teregwyding beskryf wat verband hou met die reg om die geestelike gawes te gebruik, sodat die Korintiërs nie hulself as die enigste wyses sou beskou nie.

Verskeie ander weergawes laat die vers eweneens met die woord “What?” begin. Onder hulle is die vertaling van Murdock (1851), die *Revised Version* (laat negentiende eeuse amptelike hersiening van die KJV), en George Lamsa se 1933 vertaling wat gebaseer is op die Siriese Peshitta manuskripte (dus uit ’n Aramese dialek).

- **Hierdie vertalings bevestig die King Jamesweergawe se teregwyding uitroep. Dit versterk die verstaan dat verse 34-35 inderdaad stellings uit die Korintiërs se brief is en dat Paulus dan sterk afwysend daarop reageer.**

Opsommenderwys: Paulus se eerste brief aan die gemeente in Korinte wat in die Nuwe Testament van die Bybel voorkom, was weliswaar nie die eerste brief wat hy aan hulle geskryf het nie. Hierdie brief het in ongeveer 55 n.C. die lig gesien terwyl Paulus in Efese was. Sekere inligting oor misverstande wat voortgespruit het uit ’n vroeëre brief van hom is uit die huis van Chloë aan hom oorgedra. Daarbenewens het ’n groep ’n brief oor bepaalde aangeleenthede soos die vloei in die geestelike gawes aan hom gerig.

Paulus antwoord in hierdie brief op al hierdie kwessies en dit gee die ware konteks daaraan. Sorgvuldige studie toon aan dat hy in twee verse (34 en 35) hul siening oor die onderdanigheid van vroue in die samekomste uit hul brief aanhaal, waarop hy hulle skerp tereg wys as sou hulle nuwe betekenis aan God se woord wou gee. Ongelukkig het baie hedendaagse vertalings hierdie konteks verlore laat gaan deur ’n enkele klein woordjie uit die manuskripte te ignoreer en weg te laat. Stel ’n mens hierdie saak reg, haal dit die bestaande en voortgesette verwarring uit.

Paulus wys die Korintiërs skerp tereg oor hul aandrang dat vroue nie mag praat in die samekomste nie.

- **Die Korintiërs het dus in hul brief die stelling gemaak (of die aandrang van sommige mense in die gemeente gerapporteer) dat vroue moet stilbly in die samekomste en Paulus wys hulle skerp tereg daarvoor.**

DIE KONTEKS VAN 1 TIMOTEUS 2:11-12

In my bestudering van hierdie onderwerp het ek nogmaals onder die beseef gekom hoe belangrik die korrekte en volle konteks van Skrifgedeeltes is om dit reg te verstaan. Onder reg verstaan wil ek ook onderstreep dat dit inherent neerkom op hoe die destydse ontvangers of toehoorders ’n geskrif of mondelinge onderrig sou verstaan het. Dit beteken ook in hedendaagse konteks dat daar gewaak moet word teen die versoeking om in die teks in te lees wat nie bestaan nie ten einde ’n voorafbepaalde resultaat te verkry of bewys.

- In hierdie geval is Paulus se brief gerig aan 'n gevestigde medewerker, Timoteus, wat hy op reis na vrylating uit sy eerste gevangesetting in Rome in Efese agtergelaat het met opdragte om die invloed van valse leraars wat hulle in hierdie gemeente gevestig het, teen te werk (1:4).^x Hiermee word reeds 'n spesifieke rigtinggewende konteks gevestig.

Die drie pastorale sendbriewe van Paulus aan Timoteus (twee) en Titus is sy laastes. Hulle is ongeveer 63 en 64 n.C. (sowat 15 jaar na sy eerste brief, dié aan die Galasiërs) en onder spesifieke omstandighede en met spesifieke oogmerke geskryf. Sy benadering en inhoud verskil sodanig van sy ander briewe dat dit voorkom of hy in hierdie gevalle onderwerpe en omstandighede van leidinggewing aan sy twee medewerkers oor sake rakende die gemeentes waar hulle betrokke was aanspreek wat hy normaalweg persoonlik met hulle sou hanteer het. Omstandighede noop hom egter om dit hier per brief te doen aangesien hy hulle in Efese en Kreta agtergelaat het. (Sy tweede

Paulus se pastorale briewe aan Timoteus (2) en Titus was sy laaste drie briewe.

brief aan Timoteus is geskryf tydens sy laaste gevangenskap in Rome). **Dit is belangrik om te beklemtoon dat hierdie drie briewe nié aan die gemeentes gerig is nie.**

Voordat ek verder op die konteks van hierdie Skrifgedeelte ingaan, is dit belangrik om te kyk na Paulus se algemene benadering as dit by die plek van vroue in die verkondiging van die Evangelie gekom het.

VROU AS PAULUS SE MEDEWERKERS

Die geskiedenis van Paulus as verkondiger van die Evangelie deur die Romeinse Ryk heen bewys eerder dat verskeie vroue prominente leierskapsrolle gehad as dat hy sou verkondig het vroue kon nie in die gemeente onderrig gee nie.

- Priscilla (saam met haar man Akwila) word in verskeie Skrifgedeeltes genoem. In Handeling 18:24-26 sien ons dat hulle die Alexandriese Jood en prominente bedienaar van die Evangelie daarna, Apollos, in Efese aan huis geneem en vir hom die leer van God nog duideliker gemaak het.
- Lukas skryf in die Handeling (21:8-9) dat Paulus se groep waarvan hy deel was, op pad na Jerusalem in Cesaréa by Filippus die evangelis oorgebly het. Dan noem hy dat Filippus se vier ongetroude dogters die profetiese gawe besit het.
- Fébé word 'n dienaar van die gemeente in Kenchrée genoem en woordverklarings soos dié van Vincent (e-Sword) dui aan dat dit algemeen as diaken verstaan word (Rom. 16:1). Paulus vra dat hulle haar ontvang in die Here soos **dit** die heiliges betaam en dat hulle haar sal bystaan in elke saak waarin sy hulle nodig mag hê.
- Maria, Trifena en Trifosa word ook as werkers vir die Here uitgesonder in Romeine 16:6 & 12.
- Euodia en Sintige was waarskynlik ook diakens (Fil. 4:2).

Om hierdie gedeelte af te rond is dit goed om die volgende uit Paulus se brief aan die Galasiërs, wat oënskynlik sy heel eerste brief was, in ag te neem:

Gal. 3:28 Daar is nie meer Jood of Griek nie, daar is nie meer slaaf of

vryman nie, daar is nie meer man en vrou nie; want julle is almal een in Christus Jesus.

DIE GEMEENTE IN EFESE

Efese in die Bybelse tyd was 'n prominente hawestad en een van die groter stede in die Romeinse Ryk. Dit was 'n vooruitstrewende handelstad, asook politieke sentrum. Die stad het verskeie monumente, teaters en tempels gehuisves, waaronder die tempel van Diana (ook Artemis genoem). Dit was bekend vir godsdienstige veelvoudigheid, mistieke kultusse en okkultpraktyke, Gehelleniseerde Judaïsme, asook die vroeë Christendom.^{xi} In hierdie Christenomgewing het ook 'n dwaalgroep ontstaan wat skynbaar deur die diaken, Nikolas, gestig is en wat as die Nikolaiëte bekendgestaan het.^{xii} In die Openbaringsbrief aan die gemeente in Efese (Op. 2:6) word juis met afkeur na hulle werke verwys.

Die gemeente in Efese het 'n prominente rol in Paulus se reise en bediening gehad. Uit die rekord in Handeling en Paulus se briewe leer ons dat hy verskeie kere daar aangedoen het – by geleentheid selfs vir 'n verblyf van bykans drie jaar (Hand. 19). Hierdie lang verblyf van hom is boonop na 'n oproer deur lede van die Dianakultus beëindig.

PAULUS SE UITSpraak IN 1 TIMOTEUS 2:11-12

My aansienlike leeswerk oor hierdie saak het gewys dat daar veral twee populêre verduidelikings is vir Paulus se verklaring aan Timoteus dat die vrou haar in stilte en alle onderdanigheid moes laat leer en dat hy nie die vrou toegelaat het om onderrig te gee of oor die man gesag te voer nie. Die eerste neem die kultuuromstandighede van die tyd as basis en verduidelik dan dat die vrou 'n mindere plek ingeneem het, wat Timoteus die gemeente moes leer om te respekteer. 'n Ander verduideliking gebruik weer leringe in die Dianakultus (of Artemiskultus) oor die vrou wat die man se meerdere was, dat Eva eerste geskape is en dat mans aan die vrou onderwerp moes word. Daar sou dus vroue wees, of 'n enkele vrou, wat besig was om sodanige leringe te verkondig. Albei hierdie verklarings berus ooglopend op blote bespiegeling.

Behalwe hierdie twee is daar ook beweerde vertaaldwaling. Die Australiese kundige in klassieke Grieks, Dr. Ann Nyland, se vertaling lui weer dat 'n vrou moes leer sonder om 'n bohaai te maak en in alles ondersteunend moes wees. Paulus verleen beslis nie gesag aan 'n vrou om mense te onderrig dat sy die oorsprong van 'n man is nie. Daar is egter aansienlike kritiek op Nyland se vertaling weens die Gnostiese bronne wat sy as ondersteuning vir woordbetekenisbepalings gebruik het, asook dat haar vertaling van aangeleenthede in die Bybel wat vroue raak deur 'n feministiese agenda gedryf word. Ek noem hierdie vertaling volledigheidshalwe, maar verkies om my nie daarop te verlaat nie. Soos ek nou sal uitwys, maak dit ook geen kritieke verskil aan hoe ek die betrokke Skrifgedeelte verstaan nie.

Oppervlakkig beskou kom dit wel voor dat hierdie gedeelte uit Paulus se brief aan Timoteus problematies is, veral in die lig van vandag se samelewingsnorme en -gebruike. Dus het ek begrip vir die verskillende pogings om die posisie te besweer. Myns insiens is die bohaai egter heel onnodig en ek sluit aan by Dr. David Thompson se vraag: **Lees ons dan nou die hele Bybel in die lig van hierdie twee problematiese verse, of lees ons hierdie verse in die lig van die hele Bybel?**^{xiii} Om die eerste alternatief te volg is om ons oop te maak vir dwaallering en dit is ongelukkig presies wat in die kerkpraktyk gebeur het.

Die rekord van Paulus se verkondiging van die Evangelie (sy briewe en Lukas se Handeling van die Apostels) toon op verskeie plekke en wyses dat Paulus vroue inderdaad as gewaardeerde medewerkers beskou het. Maar is ek dan nie nou besig om 'n probleemvers bloot te probeer verdoes nie? Die antwoord is 'n eenvoudige Nee!

In die inleiding van sy brief aan Timoteus verwys Paulus ondubbelsinnig na sy versoek dat Timoteus in Efese sou agterbly om sekere persone te beveel **om hul dwaalleringe te staak**. Hy noem diegene mense wat leraars wou wees terwyl hulle weinig begrip gehad het van die saak waarin hulle ander wou onderrig. Timoteus moes die goeie stryd stry en aan die geloof en 'n goeie gewete vashou. Sommiges het dit van hulle af weggestoot en aan die geloof skipbreuk gely. Himenéüs en Alexander word in dié opsig by die naam genoem. Die hele brief gaan oor die betroubare woord en goeie orde in die gemeenskap. Paulus sluit ook sy brief af met 'n verwysing na sommige wat belydenis van geloof gedoen het, maar op 'n dwaalweg weggeraak het.

Opsommenderwys: Ons het hier te doen met 'n opdraggewende brief van Paulus aan 'n individu, sy medewerker Timoteus. Dit is geskryf in die konteks van die verkondiging van dwaalleringe deur afwykendes in die Christengemeenskap in Efese wat Timoteus moes regstel. Dit is belangrik om daarop te let dat Paulus se brief aan Titus, wat hy op dieselfde reis op die eiland Kreta agtergelaat het, ook fokus op die bekamping van dwaalleringe en vestiging van gesonde orde in die gemeente. Daar kom egter nie 'n soortgelyke “swyggebod” vir vroue in hierdie brief voor nie en dit bevestig my siening dat die betrokke gedeelte in Paulus se brief aan Timoteus daarin was weens spesifieke probleme in die verband in Efese waarby 'n vrou of vroue betrokke was.

Hierdie brief aan Timoteus in Efese het opdragte bevat oor dwaalleringe en orde wat hy daar moes regstel.

SLOTBESKOUING

My studie van hierdie onderwerp het my kopskuddend laat besef hoe sterk die krag van die tradisiegees in die kerkomgewing was en steeds is. Dit is wel waar dat my geslag in Suid-Afrika sonder die televisie en die rekenartegnologie grootgeword het. As dit nie was dat ons, anders as ons ouers en grootouers, die laaste gedeelte van ons lewens daaraan blootgestel is nie, sou ons waarskynlik vandag nog onbewus gewees het van soveel dwaalleringe wat uit al die tradisies voortgekom het. Ek is dankbaar vir die omvangryke biblioteek wat oor soveel eeue strek en wat die elektroniese inligtingstegnologie vir my oopgemaak het.

Die Gereformeerde predikante van ons grootwordtyd was egter almal blootgestel aan goed toegeruste biblioteke by hul universiteite se kweekskole en jare se voltydse studie van die Bybelse tale en kultuur. Dit maak die worstelinge van soveel sinodes veral die afgelope dekade of twee oor sake soos die leierskapsrol van die vrou in die Christenomgewing des te meer onbegryplik.

Daar is waarskynlik net een antwoord vir hierdie toedrag van sake: deur die mens se tradisies en oorlewerings is die woord van God van sy krag ontnem (Mat. 15:1-14) en sodoende is die gemeenskap van gelowiges ontnem van die bydraes van begaafde en Godgeseënde vroue. Hulle is te lank tot sekondêre rolle beperk. Sommige van die Gereformeerde denominasies het reeds verbybeweeg, maar hul verduidelikings en voortgaande debattering berus nie op die Skrifwaarheid nie. Dit kom aldus bepaalde verduidelikings eerder neer op die herroeping van lank geldende

voorskrifte in die lig van postmoderne samelewingsrealiteite in plaas daarvan om dit op die Skrifwaarheid te baseer.^{xiv} Daar is 'n duidelike verskil!

Ek het ook opnuut besef hoe belangrik dit is om Skrifgedeeltes in hul volle konteks te bestudeer – met inbegrip van die kulturele, geskiedkundige, geografiese, literêre en teologiese konteks. Dit bly ook belangrik om Paulus se briewe in hul skryfvolgorde te bestudeer en nie die volgorde waarin hulle in ons Bybels opgeneem is nie. Met verwysing na die posisie van vroue in die byeenkomste is dit dan opvallend dat 'n sogenaamde swyggebod byvoorbeeld nie in sy omvattendste werk, die brief aan die Romeine, vervat is nie. **Daarbenewens het ons inderdaad gesien hoe Paulus aan die Korintiërs die profetiese gawe aktief voorhou en aanmoedig, ook onder die vroue. Sy erkenning van Priscilla en ander vroue in sy briewe is ook veelseggend.**

Deur ons lees van die onderhawige Skrifgedeeltes in 1 Korintiërs en 1 Timoteus te stroop van al die filosoferingstegnieke en van inhoudaannames bo dit wat geskrywe staan, is Paulus se fokus duidelik op wanvoorstellings, mensgemaakte oorleweringe en dus teen valse lering gerig. Die teregwysing van hierdie valse leringe in die twee gemeentes wat ter sprake was, het niks te doen met 'n algemene beginsel dat vroue verbied word om ten volle aan die byeenkomste deel te neem nie. Die uitsluitlike vereiste was dat die aktiwiteite gerig sou word deur die woord van die waarheid. Paulus se ander elf briewe ondersteun glad nie 'n leerstelling van vroue wat in die byeenkomste moet swyg nie. Die rekord van sy geskiedenis wat Lukas in die Handeling van die Apostels opgeteken het, weerspieël net mooi die teendeel.

In sy tweede brief aan Timoteus vat Paulus dit mooi saam (3:16-17):

Die hele Skrif is deur God ingegee en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot teregwysing, tot onderwysing in die geregtigheid, sodat elke mens van God volkome kan wees, vir elke goeie werk volkome toegerus.

- Elke mens (nie man) van God! Vir elke goeie werk toegerus!

LAASTE GEDAGTES:

- In Lukas 2:36-38 tref ons die profetes Anna by die tempel aan waar sy God dag en nag gedien het. Sy was teenwoordig toe Josef en Maria die kindjie Jesus in die tempel gebring het om met Hom te doen volgens die gebruik van die wet. Anna het daar “(...) *die Here geprys en van Hom gespreek met almal in Jerusalem wat die verlossing verwag het.*”
- Die ander Apostels gee nie in hul briewe opdragte dat vroue in die samekomste moet swyg nie.
- So 'n opdrag kom ook nie in die brief aan die Hebreërs of in die boek van Handeling voor nie.

Opgedra aan ons kleindogter, Jo-Mari Malan. Ons gebed is dat jou Godgegewe talente sal blom om elke mens van God wat op jou pad kom te inspireer om hul lewe deur die woord van die waarheid te laat sien, vir elke goeie werk volkome toegerus.

Amen!

-
- ⁱ J. Janse van Rensburg. 2016. *Hermeneutiese Beginsels Vir Skrifverstaan*. Ongepubliseerde studiestuk verskaf aan 'n Kaapse Gereformeerde studiegroep.
- ⁱⁱ ATLAS verslag. 2015. *Agenda*. Voorgelê aan die Algemene Sinode 2015, p253. Aangehaal in *ibid*.
- ⁱⁱⁱ *Ibid*. p263.
- ^{iv} Wallace, D.B. 1998. *1 Corinthians: Introduction, Argument, and Outline*. Bible Studies Press. www.bible.org
- ^v Curtis, K. *A Look At The Early Church*. <http://www.christianity.com/print/11629559/>. Agelaai op 12 September 2016.
- ^{vi} Zodhiates, S. *The Complete WordStudy Dictionary*. Add-on to e-Sword. www.e-sword.net/support.html.
- ^{vii} Fee, G. *The First Epistle To The Corinthians*. P699-708. Verwysing gebruik deur Hyatt, E.L. *One Little Word Dispels The Notion That Paul Silenced Women*. http://www.eddiehyatt.com/women_silent.html
- ^{viii} Liddell-Scott-Jones. 1843. *Greek-English Lexicon*. Oxford Clarendon Press.
- ^{ix} Nordgren, L. 2015. *Greek Interjections*. P166-167. Boek op www.google.co.za.
- ^x Wallace, D.B. 2000. *1 Timothy: Introduction, Argument, Outline*. Biblical Studies Press. www.bible.org. p4.
- ^{xi} *The Word In Life Study Bible (NKJV)*. 1996. Nashville: Thomas Nelson Publishers. P2124.
- ^{xii} Wikipedia. 7 August 2016. *Nicolaiism*. www.wikipedia.org/wiki/Nicolaiism.
- ^{xiii} Thompson, D.L. May 1999. *The Biblical Mandate For Women In Ministry*. The Wesleyan Advocate. P22-23. <http://whwomensclergy.org/articles/article5.php>
- ^{xiv} J. Janse van Rensburg. 2016. *Op. cit.*

Skriiaanhalings is geneem uit *Die Bybel*. Kaapstad: Britse en Buitelandse Bybelgenootskap. 1937.